INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

VIOREL MATEIANU

VIOREL MATEIANU a fost un „copil minune" în fotbalul nostru. El a strălucit la vîrsta adolescenței. Apoi a făcut parte din cvintetul de aur al Universității Cluj: Ivansuc, Marcu, Gane, Mateianu, H. Moldovan. A jucat în echipa națională, aducînd pe teren un suflu de eleganță și de cultură tehnică incontestabilă. În ultima parte a activității sale de fotbalist a jucat în străinătate, fiind apreciat — și acolo — pentru subtilitatea sa tehnică și pentru o notă de **fair-play** de toți aplaudată. Revenit în țară, Mateianu a preluat „din mers" fosta sa echipă, Progresul, în calitate de antrenor. Deși lucrează de puțină vreme la Progresul, calitățile de echilibru, sensibilitate și, mai ales, tenacitate și-au pus amprenta pe „febra de start" a antrenorului Mateianu. Și cu toate că a luat echipa într-un moment foarte greu — trei puncte și două goluri înscrise după cinci etape! — **Progresul lui Mateianu** este astăzi angajat, cu fermitate, în lupta pentru evitarea retrogradării, care părea, nu de mult, inevitabilă. În interviul de față ne vom adresa în primul rînd fostului jucător Mateianu și, în al doilea rînd, tînărului antrenor, care e un mare pasionat al acestei profesii dificile.

— O primă și inevitabilă întrebare: ce ai învățat în contact cu fotbalul german?

— Am învățat, în primul rînd, că nu e bine să copiezi nimic. Mi-am confirmat încă o dată ideea că formula „importului de idei" poate avea urmări catastrofale. Între fotbaliștii noștri și cei germani există diferențe foarte mari. Dacă încercăm să aplicăm principiile lor, greșim. Bineînțeles că eu stimez foarte mult înaltul grad de responsabilitate al fotbaliștilor englezi sau germani. Mai mult decît atît, susțin că această responsabilitate riguroasă este o atitudine pe care și-o dorește orice antrenor de fotbal, dar lucrurile nu trebuie judecate simplist. Iată, de pildă, un jucător german, dacă merge la un restaurant împreună cu soția sa, nu se știe cine plătește. Chelnerul întreabă, în general: „Faceți plata separat, sau împreună?" De cele mai multe ori, soțul și soția plătesc separat, adică... nemțește. Iar noi vrem să aplicăm principiile lor la felul nostru de a fi, sau să adaptăm felul nostru de a fi la principiile lor. Exemplul vi s-ar părea poate forțat, dar pentru mine e foarte important.

— Cred că impune o lămurire...

— Tot ce am spus pînă acum este o pledoarie pentru o formă de lucru în care sensibilitatea antrenorului să găsească cheia fotbalistului nostru. Jucătorul român nu are aptitudinile necesare de a fi un simplu număr într-o echipă, așa cum se poate întîmpla uneori la germani. S-ar putea să mi se obiecteze că pledînd pentru această modalitate, aș minimaliza rolul disciplinei. Nici pe departe. La noi, însă, se poate ajunge la disciplină pe căi mai suple. Eu, foarte, foarte tînărul antrenor Mateianu caut să nu comit greșelile care au fost comise cîndva, de unii antrenori, asupra jucătorului Mateianu și nu numai asupra lui. Cea mai mare suferință a mea ca jucător a fost încercarea antrenorului rigid și îngust de a-mi știrbi personalitatea. Un jucător român căruia i se știrbește personalitatea este ca și pierdut. Orice măsură rigidă nu face decît să ducă la efecte contrare. Am avut antrenori de mare valoare, cu care m-am înțeles din priviri. Am avut, în schimb, antrenori rigizi și îngîmfați, care au socotit că jucătorul este doar un subiect de dresaj. Raporturile dintre antrenor și fotbalist trebuie să fie cele dintre un pedagog foarte, foarte sensibil și elev. Iar pedagogul trebuie să facă totul pentru a nu lua în mînă biciul.

— Ai avut asemenea antrenori?

— Am avut. Ștefan Covaci a fost un antrenor care, în momentul în care m-a privit în ochi, între ochii lui și ochii mei n-a mai existat nici o perdea, cît de fină. A fost o comunicare directă. De altfel, cred că această formidabilă înțelegere a sufletului jucătorului i-a permis să conducă o echipă de super-vedete ca Ajax. Se spune uneori că el a moștenit, pur și simplu, o echipă. Dacă vreți să mă credeți, munca de a ține în mînă, cu mijloace civilizate, o echipă de super-vedete, este mult mai calificată decît munca de a face din Cruyff un vîrf de atac, din Keiser un om de legătură sau din linia de mijloc a Ajax-ului o rampă de lansare. Ca să fiu mai bine înțeles, sînt convins că Ajax, condus de Covaci, n-ar fi pierdut meciul cu T.S.K.A., la Sofia. Un al doilea antrenor care mi-a impus mult a fost Angelo Niculescu. La el m-a impresionat tonul egal și rece. L-am știut, ca să fiu sincer, de stăpîn. Nu cred că am simțit vreodată o mai mare autoritate decît în contact cu Angelo Niculescu. În schimb, am fost în contact și cu antrenori care nu au reușit să facă o legătură sufletească în vestiar. Am avut antrenori care, deși ne spuneau lucruri în aparență logice și chiar erudite, vorbeau pereților. Nu de puține ori, noi, jucătorii, ne-am adunat, trei-patru, după „ședința de pregătire", pentru a face un plan de joc care să completeze golul imens produs de vorbăria din vestiar.

— Cei ai găsit la Progresul?

— E prematur să vorbim despre Progresul. Eu sînt un antrenor debutant. Îmi recunosc o singură calitate: vreau foarte mult de la meseria pe care o practic. Vă spun din capul locului că am renunțat la meseria mea de jurist. Dacă aș fi rămas jurist în Bancă, aș fi avut o existență mai liniștită și chiar mai bine remunerată. Dar, fotbalul este mai puternic decît instinctul meu de conservare, dacă vreți. Fotbalul este, pentru un antrenor care se consacră meseriei, o mare suferință. Fiind în Bulgaria, am văzut la televizor meciul Iugoslavia — Spania. L-am privit pe Kubala pe banca antrenorilor. Se citea o imensă suferință pe chipul lui, în ultimele minute. Gîndiți-vă! Acum cîteva luni, în meciul de la Zagreb, Spania a trecut pe lîngă o victorie categorică, recunoscută de altfel și de presa iugoslavă. Deci, Kubala a fost la un pas de calificare. A urmat meciul de la Atena. Kubala a fost din nou în tribună. Cu 30 de secunde înainte de terminarea meciului Grecia — Iugoslavia, Spania era calificată. Dar a fost să fie altfel. Ce inimă poate rezista unor asemenea șocuri? Gîndiți-vă și la mingea scăpată de Iribar, în fața golului, la Frankfurt. Recunosc, Iugoslavia a jucat mai bine, dar dacă Iribar n-ar fi scăpat copilărește mingea, probabil că s-ar fi jucat 120 de minute și ar fi decis loviturile de la 11 m.

— Și totuși, te-ai decis pentru meseria de antrenor.

M-am decis. Lucrez mult. Am și insomnii. Sînt atîtea de făcut. Antrenorul trebuie să se gîndească la toate. El nu poate să se consacre doar muncii de construire a echipei. Dar cred că aventura merită. De cînd am venit la Progresul, am adus 12 jucători. Echipa părea sfîrșită sufletește. Avea în lot jucători care trăiseră doar ca rezervă pe băncile diferitelor echipe. Cînd i s-a dat drumul lui Măndoiu, pentru motive de vîrstă, și a fost luat în schimb Ardeleanu, s-a uitat, probabil, că Ardeleanu a fost rezervă la Steagul roșu, la Universitatea Cluj și la Sportul studențesc. Nu poți să dai suflet unei echipe cu jucători care au tremurat pe banca rezervelor.

— Printre cei 12 jucători aduși figurează și „bătrînul" Dinu de la Rapid.

— Bătrînul Dinu? Dinu nu are încă 31 de ani. Deci, e un jucător foarte tînăr. Pentru mine, Dinu este o piesă foarte importantă în echipă, din toate punctele de vedere. Lucrînd mult la individualizare, îmi permit să-i încredințez lui Dinu un jucător tînăr ca Dragu. În Bulgaria, echipele de prima ligă au 5—6 titulari care se ocupă de copii, fiind plătiți pentru asta. Iar munca asta are implicații. O echipă nu este doar o sumă aritmetică de valori calculate pe hîrtie. O echipă este în primul rînd un suflet. Iar bătrînii sînt deseori capabili de o mare risipă de suflet. Eu sînt convins că D. Coe și Hălmăgeanu ar putea fi astăzi doi dintre cei mai buni stoperi din țară, și, cînd spun ar putea, cred că greșesc, pentru că ei sînt, numai că superficialitatea noastră a pus o etichetă la care nu mai vrem să renunțăm.

— Cum vezi viitorul echipei naționale?

— Nu-mi permit să fac pronosticuri. Nu am calitatea necesară. Știu însă, un singur lucru. Știu că principala noastră calitate a fotbaliștilor români, este îndemînarea. O îndemînare psihică și fizică, dacă aș putea să mă exprim astfel. Degeaba vom căuta să ne batem corp la corp cu englezii sau cu germanii. Nu sînt defetist, ci doar lucid. Sigur că ar fi foarte bine să avem oameni de gabarit, capabili să înfrunte jucători puternici. La noi, însă, nu cunosc jucători de gabarit care să aibă minimul tehnic necesar. Iar între un jucător de gabarit, cu o fărîmă de tehnică, și un fotbalist tehnician, fără un trup de atlet, îl prefer pe al doilea. 11 fotbaliști mai puțin atletici vor face, pentru culorile noastre, mai mult decît 11 atleți care izbesc mingea în neștire, gata să facă întîndere la primul luft. Acesta este și motivul pentru care îmi pare rău că renunțăm uneori la principala noastră calitate, îndemînarea. Vă asigur că o minge jucată prelungit în zona de mijloc a terenului, de pildă, și care provoacă o aglomerare de jucători, va sfîrși prin a fi „răpită" de un jucător român, și nu de unul străin, pentru că îndemînarea va fi cea care va decide. În schimb, o minge aruncată la bătaie va fi prinsă mult mai rar de către jucătorul nostru, căruia îi plac mult mai mult pasele frumoase și surprinzătoare. Tare mi-e teamă, însă, că aceste idei ar putea fi interpretate greșit. Eu, însă, pornesc de la convingerea că românul este mult mai fotbalist decît mulți fotbaliști mari și că numai prin perfecționarea acestei calități va reuși să se opună sau să învingă, chiar, o echipă de jucători masivi, care abia așteaptă să te provoace la alergare, pentru a scăpa de amenințarea armei noastre, care este tehnica mai fină și abilitatea de a „vedea" mai iute decît alții.

— Ai posibilitatea de a experimenta aceste idei la Progresul.

— Abia aștept să-mi încerc... norocul.

Ioan CHIRILA

„JUCĂTORUL ROMÂN CĂRUIA I SE ȘTIRBEȘTE PERSONALITATEA E CA ȘI PIERDUT"

- LA FOTBAL, IMPORTUL DE IDEI E UNEORI CATASTROFAL
- AJAX CONDUS DE COVACI N-AR FI PIERDUT LA SOFIA
- FOTBALUL, ESTE, DE FAPT, O MARE SUFERINȚĂ
- ROMÂNUL ESTE MULT MAI... FOTBALIST DECÎT MULȚI FOTBALIȘTI MARI, DAR...
- VREAU FOARTE MULT DE LA MESERIA PE CARE O PRACTIC
- O ECHIPĂ ESTE ÎN PRIMUL RÎND UN.... SUFLET

CU CITITORII ● DIALOG ● DIALOG CU CITITORII

RICHARD Z. CANTOR (CLUJ): CE-AR FI C.F.R. FĂRĂ ADAM...

● **De ce nu s-ar putea organiza și la Cluj cupiaje de fotbal, așa ca la București? Numărul de spectatori ar fi dublu, interesul mai mare, iar noi, cei ce iubim acest sport am putea vedea și meciurile transmise la televizor, în duminicile fără fotbal la Cluj...**

— Peste tot în lume, în orașele cu două echipe în același campionat, una este programată să joace pe teren propriu, iar cealaltă în deplasare. Pentru a se evita concurența, pentru a oferi iubitorilor fotbalului din aceste localități, duminică de duminică, un meci pe... viu. Să joace ele, echipele noastre, mai bine. Este singura modalitate de stimulare a interesului, de mărirea numărului de spectatori veniți la stadion.

● **Am auzit că Adam vrea să se lase de fotbal. Nu înțeleg de ce. Fără el C.F.R.-ul nostru ar fi ca o pasăre fără aripi. În plus, eu cred că Adam ar putea juca și pentru un alt ideal: doborîrea acelui vechi record, de 158 de goluri marcate de Ozon în prima divizie a țării...**

— Nimeni nu-l poate opri pe Mihai Adam, acest fotbalist exemplu de modestie și corectitudine să se retragă din activitatea competițională atunci cînd crede el de cuviință că trebuie s-o facă.

REMUS VESA (CUGIR): CAUZE PRIVIND SOARTA METALURGISTULUI...

● **Probabil că în acest an Metalurgistul nostru va părăsi Divizia B. Știți de ce?**

— Orice retrogradare are la bază un lung șir de cauze, obiective și subiective.

● **Principalul vinovat de soarta precară a echipei este C.J.E.F.S. Alba. Acest for județean nu s-a interesat niciodată de situația Metalurgistului, acordînd sprijin numai echipelor din Alba Iulia (Unirea și Constructorul). Și conducerea asociației are o mare parte de vină, ea fiind preocupată mai mult de schimbarea antrenorilor, decît de crearea unor condiții corespunzătoare de pregătire, de căutarea și promovarea unor jucători tineri, de perspectivă. În orașul nostru există două licee și un grup școlar profesional care ar putea deveni izvoare de sevă nouă pentru reprezentanța noastră în Divizia B...**

— Cu alte cuvinte, pentru salvarea Metalurgistului de la retrogradare, al cărei... gust nu l-a mai simțit din 1962, cei doi principali vinovați trebuie să-și dea mîna, să se înțeleagă ce au de făcut și să treacă la fapte. Pînă nu va fi prea tîrziu.

I. GROZESCU (SURDUCUL MIC-TIMIȘ): „SĂTMĂREANU NU POATE FI ÎNLOCUIT".

● **Mie să-mi răspundeți clar, tovarăși, dacă Sătmăreanu — anul trecut prezent în toate meciurile susținute de „tricolori" — va mai juca sau nu în echipa națională?**

— Brașoveanul Anghelini a evoluat bine în partidele cu Fenerbahce Istanbul și Altay Izmir. Altceva, ce v-am putea spune?

● **Deocamdată Sătmăreanu nu poate fi înlocuit! Nimeni nu-i mai bun ca el...**

— Este o părere. A dumneavoastră. Noi, după cum vedeți, am publicat-o...

PETRU CRIȘAN (ARAD): „SFAT" PENTRU UN ANTRENOR!

● **În recentul meci amical cu Ujpesti Dozsa Budapesta, în care U.T.A. a jucat la fel de bine ca prestigiosul ei adversar, doi jucători arădeni au dezamăgit: Broșovschi și Purima. Primul a părut plictisit, celălalt parcă era un începător. Admit orice explicație în ceea ce îl privește pe Broșovschi. Lui Purima, însă, i s-a oferit un excelent prilej de a demonstra că merită un loc în echipa arădeană. N-a demonstrat nimic bun. Dimpotrivă. Jurcă ar trebui să renunțe la acest jucător...**

— Toma Jurcă este un antrenor chibzuit. Nu-l credem noi în stare să renunțe definitiv la un jucător — chemat în prezent și la lotul de tineret — pentru că n-a dat randamentul corespunzător într-un meci de verificare. Are însă datoria să caute cauzele.

OVIDIU MUREȘAN (CLUJ): SAVU, DAN COE...

● **Vă rog să-mi spuneți ce se întîmplă cu jucătorul rapidist Savu?**

— Nimic deosebit. Se pregătește cu asiduitate, la fel ca și ceilalți jucători giuleșteni.

● **De ce Dan Coe nu s-a întors la Rapid?**

— El la Rapid s-a întors, dar nu l-a vrut Macri. Și a plecat la F. C. Galați.

● PE SCURT ●

T. ILIESCU (CLUJ): Cu patru fundași centrali — Antonescu, Dinu, Boc, Pexa — și un mijlocaș — Strimbeanu, nu se poate alcătui o apărare la echipa națională!?

VALENTINA HAIAS (ORADEA): Aelenei a reapărut în formația Stelei în meciurile de verificare;

MARIAN BĂLTEANU (BUCUREȘTI): Este suficient să scrieți pe plic „F. C. Santos — Brazilia" și „Real Madrid — Spania", adăugînd, pentru orice eventualitate, „Football — Club", pentru ca scrisorile dv. să ajungă la jucătorii pe care-i admirați atît de mult, Pele și Netzer.